

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็ก
ปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

The Development of Teacher Potential on Learning Experience Management to Enhance Multiple
Intelligences of Early Childhood Students under Private Kindergarten Educational

Institute Networking Group under Mukdahan Provincial Education Office

ศศิธร กัลยารัตน์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์² ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา³

Sasitorn Kanyarat¹ Asst. Prof. Dr. Watana Suwannatrai² Dr. Rapeepan Roipila³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยและ 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการ 2 วงรอบ ในแต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย ประกอบด้วย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 18 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเอง และแบบสังเกต สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำเสนอข้อมูลโดยวิธีพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน ดังนี้

1.1 สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ยังไม่เพียงพอ และแบบแผนการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน ทำให้การจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ

1.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยไม่เพียงพอ

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพครู, พหุปัญญา, เด็กปฐมวัย

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

³รักษากรรณักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานศึกษาธิการภาค 10 (อุดรธานี)

³Acting for Educator professional level under Regional Education Office No. 10 (Udonthani)

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ศศิธร กัลยารัตน์, anubanmuangmuk@gmail.com

รับเมื่อ 2 เมษายน 2563 แก้ไข 5 พฤษภาคม 2563 ตอรับ 9 พฤษภาคม 2563

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และ 3) การนิเทศติดตาม

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย พบว่า

3.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการพัฒนา ($\bar{x}$ = 20.82) คิดเป็นร้อยละ 69.41 และคะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนา ($\bar{x}$ = 26.88) คิดเป็นร้อยละ 89.61 ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เท่ากับ 6.06 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 20.20

3.2 ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.86) และวงรอบที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.75) เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.89 คิดเป็นค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 17.80

3.3 ผลการสังเกตการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.98) และวงรอบที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.65) เมื่อเปรียบเทียบผลการสังเกตการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.67 คิดเป็นค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 13.40

ABSTRACT

The purposes for this research were: 1) to examine conditions and problems in managing learning experience to enhance multiple intelligences of early childhood students, Private Kindergarten Educational Institute Networking Group under Mukdahan Provincial Education Office; 2) to establish the guidelines for teacher potential development in managing learning experiences to enhance multiple intelligences of early childhood students; and 3) to follow up the effects after the intervention. The two-spiral action research were employed with each cycle forming four steps of planning, action, observation and reflection. The target group consisted of 18 participants, including a research and co-researchers, and 10 informants. The research instruments were pretest and posttest evaluation forms, observation forms, self-assessment forms, and interview forms. Statistics for data analysis were mean, percentage and standard deviation. Content analysis was presented in a format of descriptive data.

The findings were as follows:

1. The conditions and problems of learning experience management to enhance multiple intelligences of early childhood students were as follows:

1.1 In terms of conditions, learning experience management to enhance multiple intelligences of early childhood students was inadequate. Operation plans were not well-defined, which led to ineffective learning experience management.

1.2 In terms of problems, teachers' knowledge and understanding on learning experience management to enhance multiple intelligences of early childhood students were insufficient.

2. The guidelines for teacher potential development concerning learning experience management to enhance multiple intelligences of early childhood students involved three means as follows: 1) a training workshop, 2) Professional Learning Community (PLC), and 3) a follow-up supervision.

3. The effects after the intervention revealed that:

3.1 Teachers had knowledge, understanding and skills in managing learning experience to enhance multiple intelligences of early childhood students with the pre-intervention mean score of 20.82 or 69.41 percent. The post-intervention mean score was 26.88 or 89.61 percent, which increased 6.06 points with the percentage of progress of 20.20.

3.2 Teachers were able to manage overall learning experience to enhance multiple intelligences of early childhood students, in the first spiral at a high level ($\bar{x} = 3.86$) and the second spiral at the highest level ($\bar{x} = 4.75$). When comparing the evaluation results from two spirals, the overall mean score increased by 0.89 points with the percentage of progress of 17.80.

3.3 The effects after the observation session of early childhood students' learning revealed that the first spiral as a whole was at a high level ($\bar{x} = 3.98$) and the second spiral was at the highest level ($\bar{x} = 4.65$). When comparing the evaluation results of the two spirals, the overall mean score increased by 0.67 points with the percentage of progress of 13.40.

Keywords: Teacher Potential Development, Multiple intelligences, Early childhood Students

ภูมิหลัง

ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และวรรค 2 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม (ราชกิจจานุเบกษา, 2560, หน้า 14) จะเห็นได้ว่า กฎหมายสูงสุดของประเทศไทยให้ความสำคัญการให้การศึกษาแก่ทุกคนอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่ก่อนเข้ารับการศึกษา โดยความร่วมมือของรัฐ องค์กรท้องถิ่น และเอกชน ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุไว้ในหมวด 3 ระบบการศึกษา มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ 1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น 2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น และส่วนที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษาเอกชน ระบุไว้ในมาตรา 45 ว่า ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามที่ กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้าน การศึกษา หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย

ต่อสาธารณชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 6) จะเห็นได้ว่า กฎหมายสูงสุดของประเทศไทยให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยส่งเสริมให้องค์กรของรัฐ ท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ สถานศึกษาเอกชนสามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามที่ กฎหมายกำหนด โดยรัฐได้กำหนด นโยบายและมาตรการเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีคุณภาพว่า องค์กรของรัฐ ท้องถิ่น และเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการประกันคุณภาพภายใน มีการจัดทำรายงานประจำปีและเปิดเผยต่อสาธารณชน

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร เป็นโรงเรียนที่มีความร่วมมือกัน เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนปฐมวัย ประกอบด้วย โรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย โรงเรียนอนุบาลเมืองมุก อำเภอเมือง โรงเรียนอนุบาลคำชะอี อำเภอคำชะอี และโรงเรียนอนุบาลดอนตาล อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งแต่ละโรงเรียนก็มีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเครือข่ายเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 แต่ก็ยังไม่ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนเพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย และรวดเร็ว

ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่โรงเรียนต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับโลกอนาคตได้อย่างเข้มแข็ง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดจะพัฒนาศักยภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กแต่ละบุคคลตามวัยอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัย มีความสนใจการเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นไปตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่จะทำให้นักพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ตามที่โลกในศตวรรษที่ 21 ต้องการและสนองกับความต้องการที่แท้จริงของสังคมได้

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนเพื่อเสริมสร้าง พหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนเพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีอะไรบ้าง
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนเพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้อุ้มนักเรียนเพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อการเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
3. เพื่อติดตามผลการใช้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อการเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้โดยประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ Action Research : AR PAOR ตามแนวคิดของKemmis and McTaggart (องอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301-303) เป็นกระบวนการดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 18 คน ประกอบไปด้วย 1.1) ผู้วิจัย จำนวน 1 คน 1.2) ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 17 คน คือ ครูระดับชั้นอนุบาล 1-3 ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน ประกอบด้วย 2.1) ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน จำนวน 3 คน 2.2) ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 3 คน 2.3) ครูหัวหน้าสายปฐมวัย จำนวน 3 คน 2.4) วิทยากร จำนวน 1 คน
3. กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา เป็นเด็กปฐมวัย จำนวน 17 ห้องเรียน 358 คน ประกอบด้วย
  - 3.1) เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเมืองมุก ปีการศึกษา 2562 จำนวน 29 คน
  - 3.2) เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลดอนตาล ปีการศึกษา 2562 จำนวน 117 คน
  - 3.3) เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลคำชะอี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 212 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ประเภท ดังนี้
  - 1.1 แบบทดสอบ ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจครูปฐมวัยเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และทฤษฎีพหุปัญญา ก่อนการอบรม (Pre-test) และหลังการอบรม (Post-test) ปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
  - 1.2 แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ครูปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
  - 1.3 แบบสังเกต ได้แก่ แบบสังเกตการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
  - 1.4 แบบประเมิน ได้แก่ ประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละความก้าวหน้า (Percentage Progress)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้ 1. สถิติพื้นฐาน 1.1 ค่าร้อยละ 1.2 ค่าเฉลี่ย 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. 1.4 ค่าร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีดังนี้
  - 1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยยังไม่เพียงพอ และแบบแผนการดำเนินงาน ยังไม่ชัดเจน ทำให้การจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ
  - 1.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยไม่เพียงพอ
2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย มีดังนี้
  - 2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

2.3 การนิเทศติดตาม

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีดังนี้

3.1 ผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัยจำนวน 17 คน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนการพัฒนา มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 20.82) คิดเป็นร้อยละ 69.41 และหลังการพัฒนา มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 26.88) คิดเป็นร้อยละ 89.61 ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เท่ากับ 6.06 และมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 20.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายคน ผู้ร่วมวิจัยมีผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นทุกคน

3.2 ผลการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86) และวงรอบที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 4.75) และผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.89 คิดเป็นร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 17.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายคนที่ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่าผลการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นทุกคน

3.3 ผลการสังเกตการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98) และวงรอบที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65) เมื่อเปรียบเทียบผลการสังเกตการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.67 คิดเป็นร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 13.40

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร แบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยยังไม่เพียงพอ และแบบแผนการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน ทำให้การจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวัฒน์ ทิพย์สมบัติ (2559, หน้า 195) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็กดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดิมตามบทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก ขาดการทำงานที่เป็นระบบและยังขาดความรู้ความเข้าใจ และความต่อเนื่องในการปฏิบัติ

หน้าที่ ขาดการบันทึกหลังการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็กไม่เป็นปัจจุบัน จึงทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ครูปฐมวัยยังมีความรู้ในการบริหารจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยไม่เพียงพอที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องจากครูปฐมวัยไม่ได้รับการอบรมแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย จึงทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราวัฒน์ ทิพย์สมบัติ (2559, หน้า 196) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร คือครูผู้ดูแลเด็กดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร โดยมาจากสภาพปัจจุบันคือขาดความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และไม่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละกิจกรรมดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

2. แนวทางการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการนิเทศติดตามที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจาก คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันเสนอแนวทางที่จะช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย จะต้องเพิ่มพูนความรู้ด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย และการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) หลังจากนั้นทำการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จีราวัฒน์ ทิพย์สมบัติ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินการโดยใช้แนวทางการพัฒนา ในวงรอบที่ 1 มี 2 แนวทาง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 2 มี 1 แนวทาง คือ การนิเทศภายใน ผลการวิจัย พบว่า ผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส พบว่า ด้านความรู้ ความเข้าใจ จากคะแนน 30 คะแนน ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เท่ากับ 24.8 คิดเป็นร้อยละ 82.67 สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และผลการนิเทศภายในในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในวงรอบที่ 2 ซึ่งผลการพัฒนาพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.48$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.31$) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$)

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีดังนี้

3.1 ความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนการอบรมค่อนข้างน้อย ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หลังการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เด็กมีความสามารถทางพหุปัญญาเพิ่มขึ้น ทุกคน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยากรที่ให้ความรู้ในการอบรมฯ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ สถานที่ และเวลา มีความเหมาะสม กระบวนการในการอบรมฯ มีการสาธิต ฝึกปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย และสามารถนำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลพร อ่วมเพ็ง (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลตามแนวคิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีแนวทางที่สอดคล้องกับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูเพื่อการเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย คือ กุญแจพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูในกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยเน้นการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน การพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยเน้นการจัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน การปรับปรุงการนำแผนพัฒนาครูไปปฏิบัติโดยเน้นการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มอย่างหลากหลาย

3.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยนั้น มีผลการประเมินตนเองของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน และได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ รองลงมาคือด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการ ความหมาย ประโยชน์ ประเภทของพหุปัญญา แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านเจตคติ ครูมีแนวคิดและพฤติกรรมเชิงบวกในการบริหารจัดการชั้นเรียน มีการปรับปรุงกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสม ครูเข้าใจวิธีการแก้ปัญหา และแนวคิดของเด็ก และแสดงออกมาและเชื่อมโยงไปสู่ความสอดคล้องกับเนื้อหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเมื่อผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ได้เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย วงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.89 คิดเป็นร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 17.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายคนที่ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า มีผลการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เพิ่มขึ้นทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราวัฒน์ ทิพย์สมบัติ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร สรุปได้ว่า การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้แนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ทำให้ครูผู้ดูแลเด็ก สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีวิธีการประเมินพัฒนาการเด็กได้อย่างเหมาะสมตามวัย ทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างครบถ้วนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา และส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก ในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เด็กมีความสามารถจับประเด็นคำถามและสามารถตอบคำถามได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กได้เรียนรู้พหุปัญญาโดยตรง จากครูที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดของการ์ตเนอร์ ได้อธิบายลักษณะความสามารถทางพหุปัญญาด้านนี้ว่า

เป็นความสามารถ ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ซึ่งเด็กที่มีพรปัญญาด้านภาษาจะ เข้าใจคำสั่งและความหมายของ คำได้ดี จะส่งผลให้เด็ก ชอบอ่านเขียนเล่าเรื่อง สามารถอธิบายเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ได้ชัดเจน ชอบสอนและชอบเรียน และเรียนได้ดีถ้ามีโอกาสได้พูดได้ฟังได้เห็น มีอารมณ์ขัน และมีความจำดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ บัณเฑาะ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลการใช้กิจกรรมศิลปะเชิงพหุปัญญาตามแนวคิดของไฮเวิร์ต การ์ดเนอร์ ที่ส่งเสริมความสุขและทักษะทางศิลปะในเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ความสุขของเด็กปฐมวัยจากการร่วม กิจกรรมก่อนและหลังด้วยกิจกรรมเชิงพหุปัญญาตามแนวคิดของไฮเวิร์ต การ์ดเนอร์ เพื่อส่งเสริมความสุขและทักษะ ศิลปะของเด็กปฐมวัย เด็ก มีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเด็ก ๆ มีพฤติกรรมสนใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยทำให้เด็กมีความสามารถในการฟัง สามารถจับประเด็นคำถาม และสามารถตอบคำถามได้รู้จักและเข้าใจตนเองสามารถบอกส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักเล่นเป็นกลุ่มกับเด็กอื่น จึงควรที่จะพัฒนาจากความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ ของครู โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการที่พัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย

1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพัฒนาศักยภาพครูที่ดี เพราะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และได้ทดลองทำจริง ส่งผลให้การนำไปใช้จริงประสบผลสำเร็จ

1.3 การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เป็นการร่วมคิด วิเคราะห์ถึงปัญหาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทาง แก้ปัญหาที่ดี ควรให้มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

1.4 การนิเทศติดตาม สถานศึกษาอาจมีความพร้อมในด้านบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึง กระบวนการศึกษา การนิเทศจะช่วยให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น สิ่งที่ดีอยู่แล้ว การนิเทศจะพัฒนาขึ้นให้ดีกว่าเดิม และเมื่อพบข้อบกพร่องก็มีการช่วยเหลือแนะนำ แก้ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำ เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาครูปฐมวัยในการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ มีการนิเทศติดตาม เพื่อพัฒนาประสิทธิผลของการบริหารงานในสถานศึกษา

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยให้มีความ หลากหลาย น่าสนใจมากขึ้น

2.3 ควรทำวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและควรทำ อย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร อ่วมเพ็ง. (2560). แนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล ตามแนวคิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤติยากรณ์ ส้ารวมจิต และคณะ. (2557). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปุริรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จันทร์เพ็ญ บุชบา. (2561). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนมารีย์พิทักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิราวัฒน์ ทิพย์สมบัติ. (2559). การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จตุติกาญจน์ ลังชัยม. (2555). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโยคะ. ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยณัฐ กุสุมาลย์. (2560). แนวทางการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาภรณ์ บั่นกล้า. (2557). ผลการใช้กิจกรรมศิลปะเชิงพหุปัญญาตามแนวคิดของไฮเวิร์ต การ์ดเนอร์ ที่ส่งเสริมความสุข และทักษะทางศิลปะในเด็กปฐมวัย. ปริญญาโท ค.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2554). การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณเชิงคุณภาพและผสมผสานด้านวิธีการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.